

STC 89/2018, de 6 de setembre

Llibertat sindical en relació amb la llibertat d'expressió (accés al text de la sentència)

Un **treballador d'una empresa contractista** de seguretat d'un ajuntament, **membre del comitè d'empresa, va acudir** a finals de 2014 a un **Ple** de l'entitat local i en un moment determinat es va aixecar del seient i **es va posar una careta del conegut com "pequeño Nicolás" mentre exhibia una samarreta** en què es podia llegir "On hi ha corrupte hi ha corruptor. El nom de l'empresa de seguretat corruptora és igual d'important, o més, que el nom del polític corrupte". Acompanyava al missatge la imatge d'una persona lliurant diners a una altra. Posteriorment, l'any 2015, va estar present en una roda de premsa d'un sindicat, portant la mateixa samarreta. L'empresa el va acomiadar disciplinàriament.

En primera instància, el treballador va obtenir un pronunciament favorable d'acomiadament improcedent, si bé el TSJ va revocar aquella sentència declarant-lo procedent. L'assumpte, després de la inadmissió del TS, **arriba al TC, que atorga l'empara i declara nul l'acomiadament amb els següents arguments:**

- La problemàtica es planteja respecte d'una faceta d'un dret fonamental sobre el qual no hi ha doctrina: **l'abast del contingut de la llibertat d'expressió en relació amb el dret de llibertat sindical** quan, a més, opera com a instrument de participació política mitjançant la crítica de l'actuació de determinats càrrecs o institucions públiques.
- El contingut del dret a **la llibertat d'expressió presenta matisos en l'àmbit de les relaciones laborals**. Però això **no comporta** que les facultats organitzatives i disciplinàries de l'ocupador **puguin servir per limitar indegudament drets fonamentals**. Davant l'exercici d'un dret fonamental, només un altre dret fonamental o interès constitucionalment rellevant poden oposar-se com a límit.
- És possible que **manifestacions dels drets i obligacions generats per una relació laboral que en altres àmbits poguessin ser il·legítimes no ho siguin quan s'exerciten facultats específicament assignades a aquells que actuen en defensa dels drets dels treballadors**. Aconseguir l'efectivitat d'aquests drets suposa necessàriament un reconeixement d'una llibertat i protecció més elevades en l'actuació dels representants dels treballadors.
- La llibertat d'expressió és més ampla i esdevé especialment resistent quan hi ha un context de debat útil per a la formació de l'opinió pública.
- D'acord amb això anterior, **no es pot compartir la decisió del TSJ, ja que va ometre diversos aspectes rellevants: l'empleat era membre del comitè d'empresa i va participar en una protesta en el marc de la llibertat sindical, expressant opinions en matèries relatives al seu àmbit de representació**. La seva finalitat era reivindicar una actuació més enèrgica de l'Administració respecte dels incompliments en matèria salarial de l'empresa en què prestava serveis.
- D'altra banda, el lloc, els destinataris, el mitjà, la forma i el possible dany ocasionat de la protesta no s'han considerat adequadament. La crítica s'adreçava a l'actuació de la corporació, i com s'ha dit significa que els seus límits són més amples en referir-se a persones que es dediquen a activitats públiques. A més, **difícilment es pot acceptar la resolució unilateral del contracte per criticar una corporació que no és la seva ocupadora**.

-
- El treballador no va identificar cap membre de la corporació en el seu missatge i la indeterminació de l'“empresa de seguretat” va dificultar la identificació per part de tots aquells que res tenien a veure amb el conflicte. **Com a molt, pot afectar el prestigi empresarial; no al seu honor, que té un nivell inferior de protecció.**
 - La protesta es va dur a terme sense cap alteració ni interrupció del Ple municipal.
 - Malgrat la sentència del TSJ atribuïa al missatge que portava a la samarreta prou entitat per procedir a l'acomiadament, cal dir que **la llibertat d'expressió inclou pensaments, idees i opinions que, per la seva naturalesa abstracta, no es presten a demostració o exactitud.** No és exigible a qui exercita la llibertat d'expressió la prova de certesa o diligència en esbrinar la veritat. Les expressions no són greument ofensives ni vexatòries ni desconnectades del conflicte laboral, ni lesives de drets fonamentals o interessos constitucionals protegits. **Atribuir a l'empresa de seguretat l'acció de “corrompre” no tenia més significació que la de denunciar la irregular actuació de l'Administració.** L'ús del terme “corrupció” s'ha de valorar depenent del context i finalitat per concloure si –com és el cas- queda emparada sota la llibertat d'expressió.